

Lokal trafikstrategi

Fritidsföreningen Måsen

Halmstad

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Samhällsutveckling 1934 till 2024	3
Befintliga förhållanden	4
Detaljplan	5
Infrastruktur lokalt.....	6
Upplevda förhållanden	7
Utveckling av området.....	8
Åtgärdsförslag.....	10

Koncept

Sammanfattning

Fritidsområdet Måsen bildades för 90 år sedan. Samhället har gått genom en stor utveckling sedan dess. Ändrade önskemål om boendestandard och resvanor innebär att fritidsföreningen Måsen måste ta ställning till hur man vill utveckla området framöver.

Ökat bilinnehav, ökade transporter samt ändrade önskemål om infrastruktur påverkar områden som Måsen. Det är dock viktigt att de till att de vägar som finns inom området är trygga och säkra för alla användare och utformningen måste ske med hänsyn till barn och personer med funktionsvariation samtidigt som räddningstjänstens krav om tillgänglighet tillgodoses.

Det finns relativt enkla åtgärder som kan förbättra säkerheten inom området men även större möjligheter om föreningen vill exploatera mot väster.

Bakgrund

Styrelsen i Fritidsföreningen Måsen ser ett behov av att få en opartisk och sakkunnig analys av vägarna inom området, parkeringsplatser och en önskan att kunna ladda sin el-bil inom området. Föreliggande PM är framtaget som en rådgivande dokumentation till föreningen att använda i samband med att området utvecklas, flera stugor används hela året och att boende har ett ökande transportbehov.

Vi har valt att kalla denna PM för en trafikstrategi eftersom ett trafikstrategiskt arbete innebär att tänka och arbeta analytiskt och systematiskt med tillgänglighet. Avsikten med det trafikstrategiska arbetet är att utveckla:

- ett hållbart transportsystem
- ökad säkerhet
- tillgänglighet för alla grupper
- förbättrad framkomlighet för hållbara färdstätt
- aktiv rörelse
- jämlikhet

Det kan tyckas vara överambitiöst att för en relativt liten fritidsförening att anamma detta arbetssätt men i grunden är det målsättningen för Måsen att ha ett jämlikt, säkert och tillgängligt område för samtliga delägare.

Samhällsutveckling 1934 till 2024

När föreningen bildades fanns det ca 100 000 personbilar och ca 6,2 miljoner invånare i Sverige (16 bilar/1000 inv). Idag finns det mer än 5 miljoner personbilar i Sverige och ca 10,4 miljoner invånare (480 bilar/1000 inv).

Ökat bilberoende skapar större behov av ytor. I Sverige finns uppskattningsvis mellan 15 – 25 miljoner parkeringsplatser (2019), alltså finns det 3 - 5 parkeringsplatser per bil. Varje parkeringsplats är minst $2,5 \text{ m} \times 5 \text{ m} = 12,5 \text{ m}^2$ så det är stora ytor som går åt för parkeringsplatser.

I dagens samhälle är vi vana att ta bilen för att uträtta ärenden och vi konsumerar varor på ett annat sätt än tidigare. Vårt levnadssätt skapar flera fordonsrörelser, alstrar mer avfall och vi vill gärna ha full frihet att äga rätten till våra egna transporter och beteende.

Internethandel med leverans till egen dörr är en vanlig företeelse och gäller både matleveranser, dagligvaror och sällanköp. Allt detta genererar flera fordonsrörelser men är en bekvämlighet vi som boende i ett område och konsument gärna vill ha. Vi funderar dock sällan på konsekvensen av vårt beteende. Det är ofta tid och pengar som styr våra beslut.

Befintliga förhållanden

Karta hämtad från <https://karta.halmstad.se> och visar fritidsområdet Måsen

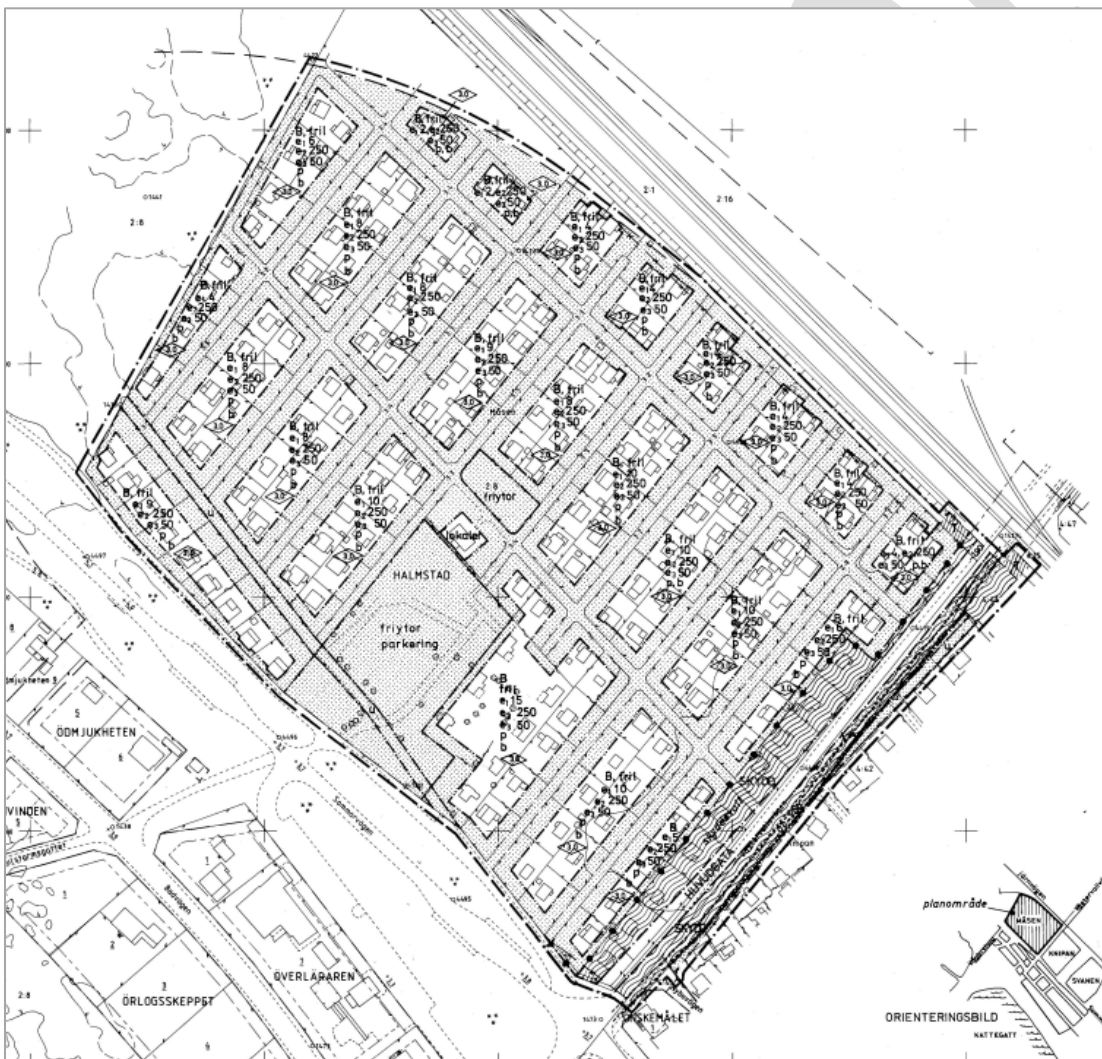

Detaljplan

Nu gällande detaljplan vann laga kraft 1990. Då fanns det enligt detaljplanen 187 stugor, gemensam servicebyggnad innehållande föreningslokaler, förråd, toaletter mm.

Detaljplanen reglerar även följande:

- Huvudbyggnad 50 m²
- Tomtplats får ej understiga 250 m²
- Minst 6 m mellan stugorna
- Motortrafik inom bostadsområdet tillåts ej
- Brandgator får ej bebyggas
- Infart och parkering vid Sommarvägen

Utsnitt av nu gällande detaljplan hämtat från [Halmstad kommun](#) hemsida.

Infrastruktur lokalt

Fritidsföreningen Måsen är en ekonomisk förening från 1934. I föreningens stadgar (antagna vid föreningsstämma 2021-04-24) § 2 står följande text: "Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att inköpa eller arrendera tomtmark för att till medlemmarnas nytta och trivsel anordna fritidstomter om ca 300 m² som enligt kontrakt skall nyttjas mot årsavgift och övriga villkor som föreningsstämman beslutar om."

I skrivelsen "Trivsel och ansvar på Måsen" från 2021 framgår det hur man inom föreningen förväntar sig att delägarna tar sitt ansvar för att få området att fungera. Denna skrivelse ska signeras av delägarna när de tillträder området.

Inom området finns bland annat:

- ca 180 (181?) stugor
- ca 3 km grusade lokalvägar
- gemensam sophanteringsanläggning
- gemensamhetslokal
- lekplats

Föreningen är även ansvarig för den gemensamma vattenförsörjningen inom området samt parkeringsanläggningen vid infarten till området.

Parkeringsanläggningen som är uppdelad i flera delar ligger direkt vid infarten till området, vid Julstormsgattet. Där finns även en orienteringstavla över området samt områdets återvinningscentral.

De lokala vägarna inom Måsen är raka med 3- eller 4-vägs korsningar. Vägbredden varierar och är mellan 3 och ca 5 meter. Ett antal korsningar har bra utformning med fasade hörn och låg växtlighet. Andra korsningar har sämre sikt med hög, tät växtlighet och saknar fasat hörn. Detta skapar en otrygg och osäker trafiksituation. En risk är att barn kommer springande eller cyklande utan att en bilist kan upptäcka barnet i en korsning med skymd sikt.

Vändplatser saknas på de vägar som slutar mot områdets ytterkanter, till exempel i nordost mot järnvägen. Detta innebär att det förekommer backande fordon in i området. De backande fordonen använder korsningarna för att vända. Är det i tillägg till detta skymd sikt på grund av växtlighet så är det en trafikfarlig situation även om hastigheten är låg.

Några av vägarna inom området är enkelriktade för att styra färdriktningen och minska risken för konflikter mellan mötande fordon.

Upplevda förhållanden

Efterhand som bilnehavet ökat och resvanorna ändrats är det flera som kör mer. Inom området Måsen är det naturligt att de som har stugor nära parkeringen och de vägarna som används för att komma in i området upplever mer trafik än de som är längre in och i ytterkant av området. Det är även högst individuellt vad man upplever som mycket trafik. Det kan bero på hur man bor övriga tider av året, är man känslig för ljud, har man barn som är ute och leker, kommer trafiken när du ska sova? Det är mycket som påverkar den upplevda störningen.

Av samma anledning som ovan är det olika hur man upplever fordonens hastighet. Varuleveranser är tyvärr ofta en trafikantgrupp som håller högre hastigheter än vad boende uppskattar, även inom tätbyggda bostadsområden. Dessa ska "bara" in och lämna en vara och sedan i väg igen. Boende i ett område anser sig själva ta större hänsyn gällande hastighet. Ofta kan man höra argument som "jag kör inte så fort, det är alla andra som gör det".

Vår livsstil och levnadssätt idag är ofta så att vi vill kunna köra bil så nära dörren som möjligt. I ett stugområde som Måsen är det naturligt att man har med sig mat och packning för ett antal dagar eller veckor. Under perioden midsommar till första söndagen i augusti kan man enligt Måsens trivselregler inte köra bil inom området. Detta kan av vissa upplevas som en begränsning av den egna friheten men är en viktig del i att skapa det lugn som finns inom området.

Upplevelsen av hur mycket trafik som är mycket och hur fort trafiken kör är subjektivt. På samma sätt upplever man det olika om man har 250 – 300 m att gå för att slänga sina sopor. Fast samma personer kanske tar en löprunda på en mil eller två. Det är tillfället, anledningen och stunden som avgör hur påfrestande en insats är.

Vissa delägare har en önskan om att kunna parkera sin bil på egen tomt och även kunna ladda bilen på tomten. Det finns även önskemål om att anlägga solcellsanläggning på egen stuga. Även detta är en utveckling som skett de senaste åren där samhället i stort och fritidsområdet Måsen i det lilla måste ta ställning till hur man väljer och har möjlighet anpassa sig till samhällets utveckling. Hur vill delägarna att området ska utvecklas? Bekvämligheten för den enskilde individen kommer till viss del påverka områdets karaktär. Vad är den lägsta nivån för utveckling och modernisering av området?

Utveckling av området

Förändringen av fritidsföreningen Måsen bör ske med hänsyn till de egna förutsättningarna, områdets identitet och historia. Förändringar bör ske på ett sådant sätt att de lokala förutsättningarna tas till vara. Måsen har sin charm, sitt lugn och sin karaktär tack vara att det är precis som det är. Ändringar bör ske med försiktighet. En del ändringar kan vara svåra att återställa om det visar sig att det inte gav förväntat resultat.

Från att ha varit ett fritidsstugeområde med relativt enkla byggnader utvecklas Måsen över tid till ett stugområde med vinterisolerade byggnader. En del av de stugor och tillbyggnader som har beviljats bygglov inom området strider mot detaljplanen. Boende använder sina stugor året om och en utveckling är att några hus är helårsboende. Den utvecklingen kan vid en första tanke inte innebära så förändrade behov men det medför olika konsekvenser.

Helårsboende som under "lågsäsong" har för vana att köra bil till dörren för varutransporter och leveranser kan ha svårt att acceptera begränsningarna av trafik under "högsäsong". Helårsboende har området som sin hemma-miljö medan de som kommer till sin stuga kanske önskar en annan, lugn och fridfull miljö. Man ser och upplever området olika beroende på hur man vistas där och beroende på hur man bor övriga del av året.

Om flera boenden väljer att ha sitt helårsboende på Måsen så kommer belastningen på vägarna att öka. Bärigheten på vägarna klarar troligtvis den ökade belastningen men underhållet av vägen kan behöva utökas med utjämning av grus och hjulspår som bildas. Vägarna inom området är idag grusade, vilket de ursprungligen varit. Några boende i området har kommit med önskemål om att asfaltera vägarna inom området för att få bättre tillgänglighet. Det är svårt med grusade vägar om man behöver rullator eller rullstol för att ta sig fram. Konsekvensen av att asfaltera vägarna är dock att det finns en påtaglig risk att hastigheten blir högre på de fordon som kör inom området. De grusade vägarna släpper genom regnvatten och tar upp nederbörden på ett större område. Om vägarna asfalteras kommer nederbörden att rinna till den lägsta punkten vilket troligtvis är någons tomt. Väljer man att asfaltera vägarna behöver man även göra ett omfattande dräneringsarbete och sätta dagvattenbrunnar i lågpunkterna för att ta hand om regnvatten. Eftersom va-ledningarna i området ligger i vägarna kan det bli nödvändigt med visst schaktarbete vid läckage. Genom att ha grusade vägar slipper man "lapptäcke" med asfalt som en konsekvens av detta.

Parkering tillåts idag bara ske på angjorda parkeringsplatser i yttre del av området. Med samhällets utveckling är det många som går över till att köra el-bil och då kommer en önskan om att kunna ladda på egen tomt, gärna med stöd av solcellsanläggning på eget tak. Då måste man även ha i åtanke att för att detta ska fungera behöver bilen stå hemma när solen skiner eller så behöver man ett stadigt batteripaket som laddas dagtid för att sedan ladda elbil nattetid. Detta är en anläggning som inte är trolig eller applicerbar i en relativt liten byggnad på en begränsad yta. Det är många tomter där det inte ryms parkeringsplats. Genom att tillåta parkering på tomt kommer de som har den möjligheten få en fördel gentemot andra som upplever de parkerade bilarna som ett störande moment.

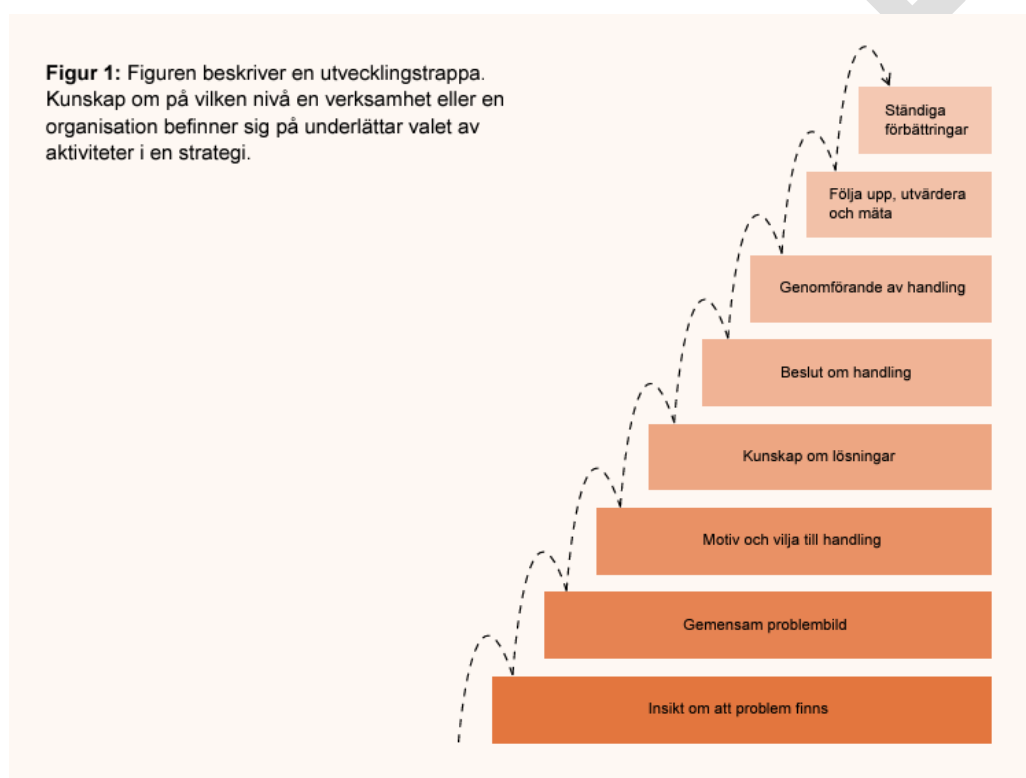
Området utanför Måsen är under förändring genom ny förbindelse över järnvägen samt anläggande av bullervall längs spåret. Detta har påverkat Måsen genom att den "yttre" vägen i nordväst, vid crossbanan har tagits bort. Konsekvensen av detta är då att alla måste ta sig genom området för att komma till sin stuga.

Hur områdets vatten- och avlopp är dimensionerat och påverkas av ett utökat antal helårsboende ingår inte i denna PM.

Åtgärdsförslag

Rådet är att inte göra allt på en gång utan att inom föreningen välja vad som är viktigast just nu. Gör en utvärdering efter minst ett år eller en säsong. En viktig del för gemensamheten är att man åtgärdar de brister som är ett påtagligt problem för flera delägare och inte enbart ett enskilt intresse.

Figuren nedan visar vikten av att skaffa en samsyn inom föreningen för de problem eller den utveckling man önskar göra och råd om tillvägagång vid genomförande. Vissa åtgärder är inte så omfattande eller kostnadsdrivande och beslut om dessa åtgärder kan tas relativt enkelt. Större ändringar eller åtgärder kan vara kostsamma och påverka området över många år eller för all framtid. Vid sådana åtgärder är det bra att arbeta genom utvecklingstrappan nedan för att dokumentera föreningens ställningstagande.

Figuren ovan är hämtad från "Handbok för trafikstrategiskt arbete" – framtagen av Boverket, SKR och Trafikverket 2022.

Fritidsområdet Måsen har många och fina kvaliteter som är viktiga att ta till vara men självklart behöver området möta delägarnas synpunkter när det gäller utveckling och när detta sker i samsyn med majoriteten inom området.

De grusade vägarna inom området medverkar till den lugna miljön inom Måsen. Inom ramen för denna PM är rekommendationen att behålla de grusade vägarna med samma material som idag. Fördelen med den fraktion på grusmaterialet är att det släpper väl genom regnvatten och det dammar mindre är ett finare material med mindre stenstorlek. Om man har ett material med 0-fraktion i materialet packas detta hårdare i hjulspåren vilket kan underlätta för rullator och rullstol men nackdelen är att det dammar betydligt mer. Med nuvarande material så genererar fordonens däck ett visst ljud som innebär att man som gående hör även när en elbil kommer. De grusade vägarna är även medverkande till att hålla nere fordonens hastighet inom området.

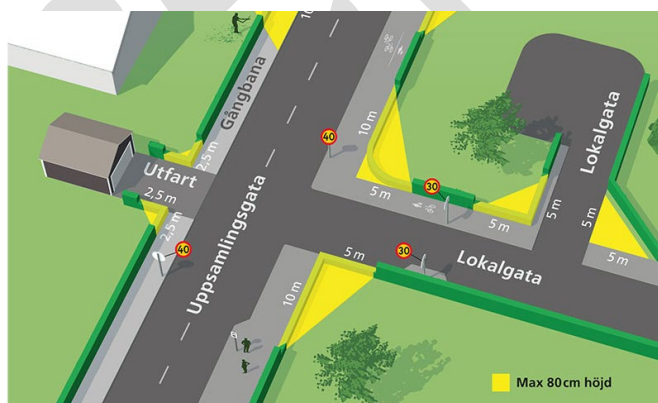
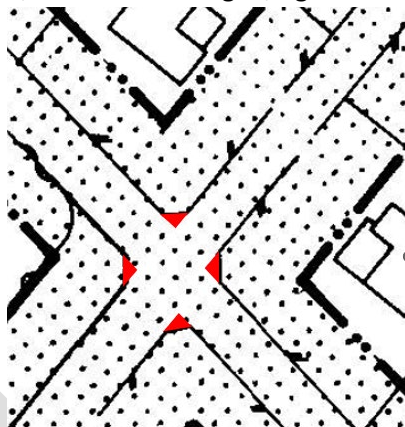
När det gäller frågan om att behålla befintliga parkeringsregleringar vid entrén till området är detta den lösningen som bedöms vara den bästa, sätt till hela området. Behåll nuvarande lösning med parkering i yttre delen av området, inte inne på tomtmark. Detta för att hålla nere trafiken inom området och för att behålla lika värde mellan de olika tomterna. Inte alla tomter har möjlighet att anlägga parkeringsplats. Den upplevda störningen är större när det gäller grannens bil eller transport än om det är den egna bilen eller transporten.

Även sophanteringen som är centralt belägen i anslutning till parkeringsplatsen är en bra och väl fungerande lösning. Så länge parkeringsplatser och angöring till området sker på ett ställe är det bra att behålla även sophanteringen i detta område.

Nedan listas förslag till åtgärder utan prioriterad ordning.

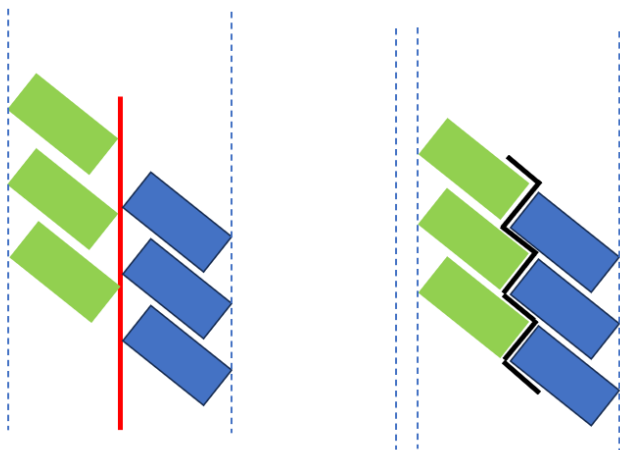
- Köp in en lastcykel som komplement till de kärror som finns att låna inom området
- De delägare som har tomt i anslutning till korsningar måste säkerställa sikttriangel och fasa sina tomthörn. Enligt detaljplanen är denna fasning 1 m in från varje sida, figuren till vänster nedan.

Enligt Halmstad kommun ska inget (växtlighet eller staket) vara högre än 80 cm 5 m från korsning mellan lokalvägar i bostadsområden. Eftersom det är relativt lite trafik inom området kan vägarna anses vara en utfart och då ha kravet om max 80 cm högt staket eller växtlighet 2,5 m från korsningen, figuren till höger nedan.

Eftersom Halmstad kommun givit bygglov som strider mot gällande detaljplan är det givetvis bygglovets som gäller och det kan då innebära att byggnader ligger inom ovan rekommendation om att säkerställa sikttriangeln. I övriga korsningar bör sikttriangel säkerställas.

- För att skapa mer utrymme mellan raderna med parkerade bilar kan det raka räcket som idag skiljer de parkerade bilarna göras om till en "zick-zack-linje" enligt principen nedan. Figuren till vänster visar dagens princip, till höger föreslagen åtgärd. Figuren är inte skalendig men visar principen för att skapa mer plats. Denna utformning visar även tydligare för bilisten hur bilen ska parkeras och hjälper till att hålla varje bil på rätt plats.

- Gå genom trivselreglerna i "kort-form" på årsstämman som en påminnelse. Skicka ut trivselreglerna till samtliga för en uppdatering så alla tar del av dessa.
- Stäng vägen mellan samlingslokalen och lekplatsen för att skapa ett större och säkrare område för lek.

Ovanstående punkter är lämpliga att göra under våren vid årsstämma och områdets "städdag".

- Bjud räddningstjänsten ut för en genomgång av området och säkerställ därefter utryckningsvägar inom området
- Utred möjlighet att få el-bilsladdning som del av den större parkeringen vid Julstormsgattet. Enligt tidigare uppgifter ska det finnas tillgänglig el-kapacitet i nära anslutning till området. Begär in offerter från olika leverantörer av laddstationer för att få klarhet i vad denna kostnad innebär för föreningen.

En mer omfattande frågeställning är om fritidsområdet Måsen önskar ha kvar området som ett fritidsstugeområde och i vilken omfattning man accepterar helårsboenden. Helårsboende är ett avsteg från nu gällande detaljplan. För att kunna ha stöd och en väl genomarbetad strategi för framtiden och möjliggöra en exploatering av området kan föreningen genom Halmstad kommun ta fram en ny detaljplan för området. Vid en eventuell ny detaljplan kan det även finnas möjlighet för föreningen att anlägga en ny väg väster om befintlig gräns mot den tidigare cross-banan. Om föreningen tillåts köpa till ytterligare mark västerut kan även nya stugor byggas.

Delägare med tomter mot väster kan komma ha åsikter om detta men i utredningen behöver den minskade trafiken genom området ställas mot den tillkommande trafiken för delägarna mot den föreslagna vägen. Finns det möjlighet att anlägga väg och parkering enligt principen nedan kan det även bli aktuellt att utreda en laddstation för elbilar och sophantering vid den föreslagna parkeringsplatsen.

Koncept